

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Стіваришениа "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувачеві виразно зазначить, що бажав звороту свого рукопису на слушній його непоміщення та зауважить поштовою стрічкою на його пересилку.

ОГЛЯД ОСТАННІХ НОВИН

ЯПОНІЯ ГОСТРИТЬ МЕЧІ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Правительство Злучених Держав ухвалило закон, яким цілковито забороняється Японцям доступ на землю Вашингтона. Японці з приводу цього розвинули дуже велику агітацію на всіх японських островах. Перш всего вони проголосили бойкот американських товарів; замкнули всі театри, які показували американські фільми. На мітингу, який відбувся в столиці Японії, в Токіо, ухвалено резолюцію, в якій домагаються, щоби японський уряд не тільки заборонив американським "жертволюбцям" фінансувати свої релігійні місії в Японії, але щоби вигнав з Японії всіх американських місіонерів.

І це може статися. Бо Японці — це народ, в якого поруч з резолюціями йдуть діла.

В суботу, 7. червня товпа Японців увійшла до готелю "Імпериал" в Токіо, де американські "високо кваліфіковані" гості танцювали, перебіла їм "шіммі денс" і сказала, щоби забрались геть з Японії зі своїми танцями.

Одтак, це не лише імміграційний закон американського уряду є причиною ворожечі між Злуч. Державами а Японією.

Капіталісти Злучених Держав старяться всіма силами захитати далеко-східний ринок для своїх товарів. В Китаю вони утримують свої численні релігійні місії, будують школи і за посередництвом їх ведуть шалену агітацію на користь Америки. Всі ці місії отверто фінансують американські капіталісти. Ракіфелер сам особисто їздив в Китаю для цієї справи. Американські капіталісти мають тепер такий вплив на економічне і політичне життя Китаю, що не допустили китайське правительство до визнання Радянських Республік.

Японія, яка розвинулася, головню за час останньої світової війни, в сильну капіталістичну державу, не хоче мати в себе під боком такого конкурента, як Злучені Держави. Але минулого року Японію навістив великий землетрус, який захитав її економічний силу. Американські капіталісти не пропустили й цієї нагоди і ще сильніше вкріпилися в Китаю.

Заборониши доступ Японцям до Злучених Держав, американський уряд отверто грає на руку японським капіталістам, які хочуть війни зі Злуч. Державами. Вони тепер мають підставу для того, щоби розвинути між японськими трудовими масами велику ворожечу проти Злучених Держав.

Якщо вірити телеграфічним доповідям, один Японець публично розспорив собі життя (гаракірі) на знак протесту проти імміграційного закону Злуч. Держав. Японські капіталісти і їх агенти зробили цього Японця національним героєм. Пого могли вкрити вінками. Навіть бувши і теперішній прем'єр японської держави на неї свої війни. Цю подію відвідують сотки тисяч людей і улаштовують на неї ворожі до Злуч. Держав мітинги.

Навіть англійське правительство МекДоналда заклопотане напруженнями відносинами між Злуч. Державами і Японією. А англійські мілітарністичні круги, користаючи з цієї нагоди, хочуть порушити наново питання про збудовання воєнної морської твердині в Сингапурі, яке провалилося в англійським парламентам пару місяців тому назад.

Отже як бачимо — заноситься "на мир" між бувшими аліантами.

ЯК БУДЕ ВИГЛЯДАТИ НОВА СВІТОВА ВІЙНА.

Коли ми вже почали говорити про можливість війни між Злуч. Державами і Японією, то не лишній буде сказати кілька слів про те, як світова "демократія" готується до нової світової війни і як та війна буде виглядати.

В Англії якийсь Гріндел Метос винайшов "лучі смерті", якими можна убивати людей на велику віддалі і від яких ніде не сховатися. Тими лучами можна висаджувати в повітря кораблі, твердині, ніщити аероплани і т. ин. Тому, що Метос, для "добра людства", заправив за свій винахід величезну суму грошей і англійський уряд відмовився заплатити, він загрозив, що продасть свій винахід Франції. Але найшовся в Англії "високоумний" патріот-капіталіст А. Н. Кейлей, який в минулі дні достарчав англійській армії одержу, і дав 350,000 фунтів стерлінгів для переведення експериментів над смертельною силою цих лучів. Він певний, що на цих лучах заробить більше, чим на одяганню армії. Зрештою — одно другому не пошкодить.

Ця жертволюбність англійського капіталіста свідчить, що нова світова війна наближається. В противнім разі він не викидав би 350 тисяч фунтів стерлінгів (около \$1,500,000) на вітер.

Стільки про "лучі смерті".
 Та ми знаємо ще про трійливі гази, яких і альянська "демократія" і німецький імперіалізм вживали в минулій війні. З того часу минуло кілька років. А цивілізація не стоїть на місці. Ось недавно англійський воєнний спец Берней сказав американським журналістам, що авіація і хемія за останні часи так поступили вперед, що в разі війни, більшість американських міст і місцевостей можуть бути знищені протягом трох днів після проголошення війни. Він сказав, що "існує спеціальний газ, який сильний, що ментально нищить того, хто його вдихає. При випробуванні звірства падали, не успівши ворохнутися". Людина не успеває надіти маску перед цим газом.

А один французський "гуманіст" підняв думку про смертності бакцид, якими радить начиняти кулі, бомби, чи аеробомби і затроувати міста, місточки, ріки і озера свого противника. А це значить нести неминучу смерть не тільки війську, але цілому населенню.

А англійський професор Ло оповістив цивілізованому світові, що завдяки його доводливій праці, майбутня війна

не буде такою "азійською", як минула, де чоловік чоловікові пхав багнета в груди. Той професор винайшов нове средство — воювати по радію. Він каже, що по радію можна буде посылати в різні сторони автоматичні бомби, які будуть руйнувати цілі міста і убивати тисячі людей на далекій віддалі. Сиди собі, значить, в хаті і тільки потискаеш гузик бездротного телеграфу і летять бомби на всі сторони. Навіть міжнародній шпонаж можна вести по радію.

Про найновіші величезні дреднаутів і їх величезні гармати, про силу авіаційної техніки, про нові танки, які з великою шкорою ганяють по землі і плавають по воді нема що й говорити. Ось недавно випробували в Англії новий легкий броневик, який ходить з найбільшою шкорою і вистрілює 4.800 фунтів амуніції в одну хвилину.

Отже заноситься, товаришу, на мир! Правда?
 І винаходів цих смертоносних середників не уважають заохоченнями, але великими людами.
 Бо такий закон дем-ократії.

Волинськ.

ЧИ РОБІТНИКИ ЛЮБЛЯТЬ СВОЮ ГАЗЕТУ?

Взяв я минуле число "Укр. Роб. Вістей", подивився на четверту сторінку і сказав сам до себе: українські робітники і робітничі в Вінніпегу люблять свою газету і свій журнал.

Я вже не говорю про тих, що грали представлення, давали концерти. Про тих вже говорю. Я говорю про тих, що збирали передплатників і пресовий фонд і про тих, що давали на передплату і на пресовий фонд. А ми знаємо, що українські робітники в Вінніпегу під оглядом економічним стоять не краще, чим робітники і фермери інших місцевостей Канади. Навіть, вони стоять навіть гірше. Бо Вінніпег, хоч і належить до числа великих міст Канади, однак він не є містом індустріальним. Багато трапляється, що приїде до Вінніпегу, як до свого центра, робітник з якоїсь місцевості зі сходу чи заходу Канади, обдивиться і втіає далі, бо роботи тут не дістане. Навіть дивується, що тут можуть якоюсь удержатися робітники. Бо й роботи тут мало і платня неуждана.

А коли взяти різні ціни на продукти, як організації, заповнової і на сплату дову Укр. Роб. Дому, що їх завжди складають першими українські робітники в Вінніпегу, то буде зрозуміло товаришам в інших місцевостях, як завзятю працювали вінніпегські робітники й робітничі для своєї преси під час майської кампанії.

Взяти хоч би з ряду першого в поквитованню т. Ф. Мокрія. Він придбав в місяці маю для "Укр. Роб. Вістей" 22 нових передплатників, а для "Робітничі" 7 нових передплатників і передплатників. А поза тим зібрав ще й \$12.00 пресового фонду. А далі йдуть десятки товаришів і товаришок, які попрацювали в представленнях, концертах і розігранні придбували передплатників і збирали пресовий фонд.

Ми ще не можемо чогось певного сказати про майську кампанію в цілій Канаді, бо ще не отримали від комітетів чи товаришів повідомлень, за винятком з двох-трьох місцевостей. Але можемо сказати, що сегоднішня кампанія рижити від подібних кампаній минулих років тим, що звернено увагу на придбування нових передплатників. Це є дуже гарна риса в цій кампанії. У Вінніпегу за май місяць виллинуло на передплату \$376.50. З багатьох місцевостей Канади також наспівують нові передплатники, про що свідчить рубрика: "А наша армія зростає", що міститься час від часу в "Укр. Роб. Вістях".

Славно товариші і товаришкі! Наші клич — "Українські Робітничі Вісті" і "Робітничі" повинні бути в хаті кожного українського робітника і фермера! — повинні бути переведені в життя! Тому в кого щось на провінції і в Вінніпегу є листи, то збирайте на них нових передплатників і вишліть до редакції "Укр. Роб. Вістей". Постарайтеся, щоби і Ваше імя стояло в рядках тих, які йдуть під наголовком — "А наша армія зростає".

Українські робітники і фермери повинні перозлучно зкритися зі своєю робітничо-фермерською газетою і журналом. Беріть товариші і товаришкі примір а тих, що розуміють значення своєї преси, що люблять її і працюють для неї. Зрозумілиши завдання робітничої преси, ви полюбите її так, як і вона любить вас.

Мусій.

УКРАЇНСЬКА СПРАВА НА СОЙМОВІЙ ТРИБУНІ.

(Кореспонденція Ю. Тютюнника до "У. Р. В.")

(Докінчення.)
 Отже і серед польської суспільності є елементи, що хотять йти шляхом революції — руйнувати панську державу, щоби на її місці будувати свою, пролетарську. Для них революція буде лише соціально-політичною, для нас на землях України складають більшість справ, революція, окрім того, має бути і національною. Коли є виключним вирішення шляхом еволюції і легальної боротьби лише соціально-політичного притивенства, то нема ніякої підстави чекати вирішення шляхом еволюції тих справ, коли до них ще додано історією справу національну. Мусимо йти на крайнє рішення, бо воно і, лише воно є національним.

Це не значить, що вже зараз, сьогодні ми повинні піти до Поліщука чи Гуцула і сказати: "Бери бука, чи то лок, карабін і починай революцію!" Ні, зовсім ні. Ми повинні насамперед самі себе переконати, що того бука таки треба брати. Потім ділати так, щоби той Гуцул та Поліщук були переконані, що ми їх не залишимо в скрутнім мент, що всі доктори, професори і вся інтелігенція західно-українських земель або принаймі більшість її піде з масами. Бо коли станеться навпаки, то і Гуцула і Поліщука чекає нова Кодая.

Тепер тільки ми підійшли власне до нашої теми. Соймо-

визування вирішення кардинальних питань на соймовій трибуні, або за столами різних конференцій, повинна бути раз назавжди поховано в могилу і на ній забито осикового кілка.

Годі сподіватися чогось путнього від нинішнього нашого представництва в соймї. Одна лише є позитивна рисочка — "єдиний національний фронт", за яким ховано класові інтереси наших підланків, не існує. В самому представництві відбувається диференціяція по класовому принципі.

Матеріалами для гумористики назавжди задішиться отой "національний фронт", що ним примушено навіть і соціалістичних послів голосувати за уряд генерала Скорського. "Фронда" посла Лукевича, вивела з рівноваги п. л. Васильчуків та Павлюків негірше, як червона плахта діла на зсаженілого бугая. Хе, якби вони були бугагами! — хрунї зроду — залишається хрунї до могил. Після вони просили повернутися до складу клубу отого самого "фрондаря".

По за всім, завданням клубу У.С.Д.П. є і виявлення дійсного обличчя нинішніх послів. Краще зовсім не мати свого представництва в соймї, ніж мати отак, як зараз маємо. Зі зростом активізму в масах, до сойму повинні піти лише активісти, щоби при потребі залюбки промінюють попітри на

гранати, м'яке і ангідне соймове крісло — на тюремні нари, шовкову краватку — на конопляний мотуз.

Посли повинні бути для мас, соймова трибуна для послів, а не навпаки, все вкупі для перемоги шляхом революції.

Наймо рахувати, що фрази Васильчуків можуть ділати позитивно і на міжнародню буржуазію в сторону прихильності до нас. Там лише радитимуть, що не переводяться ще на землі люди, які намагаються "і капіталеця проібрести і чесноту собності". Соймова трибуна повинна бути використана нами для звернення і до тих, що відмовилися вантажити зброю та амуніцію для Польщі, в час, коли Пилсудський вирушив для завоювання України.

Об'єктивні умови розвитку соціальних процесів на західно-українських землях так само, як і в цілій Польщі, невпинно женуть маси до революції. Отже революційною боротьбою на наших землях повинні керувати ми самі, бо ніякі "Варяги" не зроблять того за нас. Поведінка наших послів на соймовій трибуні є лише реліжією. Оскільки вона не витримує будь-якої критики, оскільки вона є просто ганебною, оскільки ми ще не готові. Нам треба готуватися до того, що є неминучим і для нас бажаним.

Юрко Тютюнник.

Харків, 15. мая 1924.

ЗАМІСТЬ ГУМОРИСТИКИ.

Школа, товариші читачі, що не всі Ви бачили комедію "Жонатий мейфестоль" (чорт), а то я зробив би маленьке порівняння.

Коли я взяв до рук державні "Свободу" з 9. квітня і прочитав там наголовком над гумористичною "статтею" якогось фашиста "Хай цепає большевицька тьма" — то пригадав собі зі задоволенням комедію, яку бачив в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу, як там жіпка гіпнозувала свого чоловіка. А гіпнозувала вона його тому, щоби закрити свої романтичні мащурі.

"Засни! Засни!" — кричала вона до него наставивши роципрені пальці.

"Ні, — каже чоловік, — я не засну. А ось ти, — ташой! Ташой і виробий: перше "па", друге "па" — прикаже він жіпці, і та через плач починає танцювати.

"(Може й не дослівно подаю, але так, як бачив на сцені.)"

Коли я перечитав в "Свободі" "статтею" під наголовком "Хай цепає большевицька тьма", то замість "Свободи" передомною стала ось та жіпка з "Жонатого мейфестоль". Кажу вам — стала передомною так, як та сцени перед Фармер-Нетогою, що читала йому в "Кан. Українці" переклад статуту гніт чулу на українську мову.

"Коротко — річ мається так: В Злуч. Державх відбувся в днях 13, 14. і 15 квітня п. р. Український Робітничий Конгрес. Цей конгрес розпорушив українське робітництво в Злуч. Державх. І це вихило на кути "Свободу". Скрутілася вона на всі боки і... відбила др. Сіменовича, який мав їхати на цей конгрес.

Байдуже, сказали робітничі: щоді — не худоба, др. Сіменович — не люде. І конгрес відбувся.

А "Свободу" це пече. І вона давай гіпнозувати "український народ". Тільки замість "засни", розсіпала низку чорносотенних перлин на адресу українських робітників в Злуч. Державх. Ось такі о — ті перлини:

"Російсько-жидівська большевицька республіка (не Україна — К.); московські комісари і Жиди; по наказу Москви; радуйся і веселися пролетаріє; маєте з ласки большевицького релігію; московські дикуні-рідуні; варшавський гніт; юдівя пропаганда; московські тирані; купа робітничарів; московські душуби; зайді; більшовицькі агенти; підлі круї; фобовані лисі; збіговиско комісарське (не так на робітничий конгрес — К.); бушні капітальні провідники; вірні солбаки; московські локьячуки і т. д. і т. д.

МУХИ-КОМАРИ ПАНАМ СПОКОЮ НЕ ДАЮТЬ...

(Не фейлетон.)

У нас, під "демократичною" Польшею — печо. Ваг й у поле для праці не можна відкритися. Виславке поліції нашого брата на полі, вакує у тормі, чи до арешту. Там б'ють катують, добувають відомості про Муху та інших уявлюваних панам бандітів.

Удивок з арета з Польщі.
 — Кажеш, що працював у полі... Але чого-ж при тобі не було "доводу особістего" (паспорту)? Поліція взяла тебе в полі, наче бандіта, без документів...

— Та, прошу пана, йдуть дощі. Той "довод особістего" роскє би. Довелося-б тоді знов втрачатися на новий... Або-ж сиди вдома, й до міста вже не рипайся.

— Ага! Сам знаеш, значить, що без "доводу особістего" не можна... Так... Скажи-ж тепер, чого без документів опинився? — Я-ж, пановьку, зараз за селом був... тее... на полі в себе працював...

— Знаю, що за селом... Але чого без документів? А з Мухою не знаєшся часом? — З Мухою?... На те, пановьку, й літечко...

— Кажі тепер, де ти бачив Муху? — Де бачив?... Та-ж літо... Всюди тепер муха...

— "Галльо"! Взяв у перепалот його!.. Тоді покине він жарти... Беріть! — каже "комісарж поліції паньствоваей" до дрібноті-посіпак.

Чоловіка "перепітають": його пальці руки астремлюють у паз одвірка. Один з катів натискає двері. Спрямовані кости — хрупотять. Розлягається нелюдський вереск.

— Ой-ой-ой-ой!
 — Ну!.. Кажі!.. Де бачив отамана Муху?..

— Якого отамана? Я-ж казав про муху... звичайніську муху, що тее-кусає...

— А, він так!.. Припустіть йому більше! розвивається впертому язані!

На приказ "кімісаржа-поліції" почалося "розв'язування". Взякут нещасного. Безсердечно катують, приснапуаю кров сілаю. Під нігті на ногах збивають цвяхи. Катований умліває... Відливають його водою.

— Ну, що?.. Бачив отамана Муху?..

— Та ба-а-ачив...
 — І ти сам був-й отого банді?.. Га?.. Кажі! А то знов...
 — Та... був...

— А в банді отамана Мухи не було часом і тако? — питає комісарж поліції, показуючи якусь фотографію.

Чоловік довго вдивляється. Врешті-решт каже:
 — Був і цей... Він самий... Такий самий — білий...

Чоловіка садовлять за ґрати... Повітова-ж влада Дубенського повіту бе до Варшави телеграму:

— "В повіті грасують ватаги Мухи... Як виявлено на слідстві, підручним в його Тютюнник..."

Бідні пані! Мухи і комаря ми не дають їм спокою...

Муха кусає польських панів.

ВАРШАВА, 19. мая. — Газети повідомляють про збільшення діяльності повстанського загону Мухи-Михальського.

Загін нараховує в своїх рядах 50 дуже добре озброєних кіннотчиків. Загін виниив кілька нападів на східних окраїнах. У Більську при збройному нападі на великий панський маєток загін витримає бій з поліцією, що пришила на підмогу. Під час сутички поліцію було збито.

В Дубенському повіті вчинено було наїзд на низку панських маєтків. На панів наложено великий викуп.

У Несвіжій загін поліції, що пробував вступити в бій з Мухой-Михальським, мусів тікати, при чому двох поліцейських тяжко ранено.

В районі Луцька під час сутички з загonom Мухи збито команданта кіного загону, післаного волинським воєводою для спіймання Мухи.

Діяльність загону Мухи викликає велику тривогу в міністерстві внутрішніх справ.

ПИШИТЬ ДОПИСИ.

Щоб наш часосип міг вірно відзеркалювати все те, що роблять робітники і фермери, то треба, щоб в ньому були про це дописи зі всіх місцевостей. Тому пишіть коротко і зрозуміло про життя робітників або фермерів у Вашій місцевості все те, що може цікавити робітничий і фермерський загал.

Куркулєнко.